

Відокремлений структурний підрозділ «Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж Уманського національного університету»

СИЛАБУС

Фінанси

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ D Бізнес, адміністрування та право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ D1 Облік і оподаткування

Викладач Вікторія НОВІКОВА

2026 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань - D Бізнес, адміністрування та право	Вибірковий освітній компонент, що формує спеціальні компетентності	
Змістових розділів – 2	Спеціальність: D1 Облік і оподаткування	Рік підготовки:	
		3-й	2-й
Семестр			
5-й		3-й	
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
		34 год.	4 год.
Денна форма навчання: аудиторних – 54 самостійної роботи студента – 36	Освітньо-професійний ступінь : «фаховий молодший бакалавр»	Практичні	
		12 год.	6 год.
Семінарські			
8 год.		-	
Заочна форма навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи студента – 80		Самостійна робота	
		36 год.	80 год.
Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання тощо (міжпредметні зв'язки)	Вид контролю:		
	Залік	Залік	
	Економіка підприємств, фінанси підприємств, статистика		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Фінанси» є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми

Мета вивчення навчальної дисципліни: вивчення сукупності фінансових відносин, що виражають розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту на макро- і мікрорівнях.

Завдання вивчення дисципліни «Фінанси»: дати правильне розуміння закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів підприємницької діяльності та населення і розкрити шляхи використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи; показати можливі напрямки впливу фінансів на суспільний прогрес і роль фінансів в економічній перебудові суспільства на шляху розвитку ринкових відносин; визначити сукупність заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дієвих важелів економічної політики держави.

У результаті вивчення навчальної дисципліни добувач фахової передвищої освіти повинен набути компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність аналізувати економічні події та явища з огляду на сучасні теоретичні та методичні основи обліку і оподаткування.

СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування.

СК 7. Здатність перевіряти законність, достовірність, економічну доцільність господарських і фінансових операцій з метою збереження власності, попередження порушень та зловживань.

СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства

Результати навчання:

РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах.

РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.

РН 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації.

PH 5. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері обліку і оподаткування.

PH 8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.

PH 15. Володіти державною та іноземними мовами у професійній діяльності.

PH 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

PH 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

	Назва розділу, модуля, теми програми	Обсяг годин за робочою навчальною програмою				
		всього	з них:			
			лекції	практичні заняття	семінарські заняття	самостійне вивчення
1.	Сутність фінансів, їх функції і роль	6	2	-	-	4
2.	Фінансова система України	6	2	-	-	4
3.	Фінансова політика і фінансовий механізм	6	2	-	-	4
4.	Фінанси господарських суб'єктів і домогосподарств	6	2	2	2	-
5.	Державні фінанси	8	4	-	-	4
6.	Податки і податкова система	10	4	2	-	4
7.	Бюджет і бюджетна система	10	4	1	2	3
8.	Місцеві фінанси	8	4	1	-	3
9.	Державні цільові фонди	8	2	2	-	4
10.	Страховання і страховий ринок	8	2	2	2	2
11.	Фінансовий ринок	8	4	2	-	2
12.	Міжнародні фінанси	6	2	-	2	2
	УСЬОГО	90	34	12	8	36

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

	Назва розділу, модуля, теми програми	Обсяг годин за робочою навчальною програмою				
		всього	з них:			
			лекції	практичні заняття	семінарські заняття	самостійне вивчення
1.	Сутність фінансів, їх функції і роль	6	-	-	-	6
2.	Фінансова система України	6	1	-	-	5
3.	Фінансова політика і фінансовий механізм	6	1	-	-	5

4.	Фінанси господарських суб'єктів і домогосподарств	6	-	1	-	5
5.	Державні фінанси	8	-	-	-	8
6.	Податки і податкова система	10	1	2	-	7
7.	Бюджет і бюджетна система	10	-	-	-	10
8.	Місцеві фінанси	8	-	-	-	8
9.	Державні цільові фонди	8	-	1	-	7
10.	Страховання і страховий ринок	8	-	1	-	7
11.	Фінансовий ринок	8	1	1	-	6
12.	Міжнародні фінанси	6	-	-	-	6
	УСЬОГО	90	4	6	-	80

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення навчальної дисципліни «Фінанси» застосовуються наступні методи навчання:

- проблемні лекції,
- лекції з елементами бесіди,
- інтерактивні лекції,
- ілюстрація,
- розв'язування творчих завдань,
- евристична бесіда,
- навчальна дискусія,
- ділові ігри,
- тестування.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів освіти включає поточний, та семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома напрямками: I – контроль систематичності та активності роботи на практичних заняттях; II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання. Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.

Семестровий контроль проводиться у формі іспиту у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен

оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

7. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Індивідуальна робота планується за домовленістю між студентом та викладачем і стосується випадку, коли студент має офіційний дозвіл на такий вид навчальної діяльності і спроможний виконувати її індивідуально.

Індивідуальні завдання ставляться викладачем відповідно до змісту робочої програми, виконуються студентом самостійно і не входять у його тижневе аудиторне навантаження.

До індивідуальних завдань входять наступні види навчальної роботи:

- підготовка повідомлень, рефератів, презентацій;
- розв'язання задач, аналіз проблемних ситуацій;
- підготовка до виступів на студентських наукових конференціях;
- виконання наукових досліджень, участь в олімпіадах.

8. ВІДПОВІДНІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		За 4-бальною шкалою	За 12-бальною шкалою
90 – 100	A	відмінно	10-12
82-89	B	добре	7-9
74-81	C		
64-73	D	задовільно	4-6
60-63	E		
35-59	FX		
0-34	F	незадовільно	1-2

Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
			екзамен	залік
A	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивний-варіативний)	добре	
C	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її			

	на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
FX	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зареховано
X	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Освітньо-професійна програма
2. Робоча програма дисципліни
3. Методичні вказівки до проведення практичних, семінарських занять
4. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів
5. Методичні вказівки до курсових робіт
6. Методичне забезпечення до проведення тематичного контролю знань
7. Методичне забезпечення до проведення підсумкового контролю знань
8. Додатковий матеріал

10. Рекомендована література

Базова (основна)

1. Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р. /Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.
2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 50-51. Ст. 572.
3. Про Державний бюджет України на 2019 рік: Закон України від 23 листопада 2018 р. №2629-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19>.
4. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 13 грудня 2017 р. № 2246-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>
5. Про Державний бюджет України на 2017 рік: Закон України від 21 грудня 2016 р. № 1801-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>.
6. Про Державний бюджет України на 2016 рік: Закон України від 25 грудня 2015 р. № 928-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928-19>.
7. Про Державний бюджет України на 2015 рік: Закон України від 28 грудня 2014 р. № 80-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80-19>.
8. Про Державний бюджет України на 2014 рік: Закон України від 16 січня 2014 року № 719-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/719-18>.
9. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08 липня 2010 р. №2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
10. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23 вересня 1999 р. № 1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.
11. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9 липня 2003 р. №1058-IV. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.

12. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 9 липня 2003 року № 1057-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>.
13. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навч. посіб. Київ : Атіка, 2012. 368с.
14. Буряк П. Ю., Смолінська С.Д., Татарин Н.Б. Фінанси : підручник. МОНУ; ЛДФА. Київ : Хай-Тек Прес, 2010. 392 с.
15. Василик О.Д., Павлюк. К.В. Державні фінанси України: підручник. Київ: ЦНЛ, 2013. 608с.
16. Карлін М.І. Державні фінанси України: навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 348с.
17. Кириленко О.П. Фінанси: навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2014. 140с.
18. Фінанси: підручник / С.Я. Боринець та ін.; за заг. ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.
19. Мартинас-Васкес Дж. Державні фінанси в розвиткових та перехідних країнах: навч. посіб. Пер. з англ. Київ : К.І.С., 2013
20. Опарін В.М. Бюджетна система: навч.метод.посіб. Київ: КНЕУ, 2012. 333с.
21. Управління державним бюджетом України: Підручник під загальною редакцією М.Я. Азарова, Київ: Зовнішня торгівля, 2010. 814 с.
22. Федосов В. Бюджетний менеджмент: підручник. Київ: КНЕУ, 2014. 864с.

Додаткова

- 1.Дьяченко Я.Я. Теоретико-методологічні основи забезпечення цільового використання бюджетних коштів. Фінанси України. 2010. №2. С. 13-26.
2. Харченко С. Фінанси держави - глобальний пріоритет і колосальна відповідальність. Державному казначейству України 15 років. Урядовий кур'єр. 2010. №77. С. 10.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL : <https://www.kmu.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL : <http://www.minfin.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <https://bank.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Рахункової палати України URL : <http://www.ac-rada.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Інституту світової економіки і міжнародних відносин URL: <http://www.iweir.org.ua/>